

ТОВ «ХАРКІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ ПІДРОЗДІЛ «ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ХАРКІВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ПРОГРАМА
Вступного випробування (співбесіди) з
УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
Для вступників на здобуття освітньо-професійного ступеня фахового
молодшого бакалавра на основі базової середньої освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою Харківського
університету
Протокол № 4 від 25 березня 2025 р.

Голова Приймальної комісії

Орлов П.І.

Харків - 2025

1. ВСТУП

Співбесіда з української мови проводиться фаховою атестаційною комісією для вступників, які здобули базову середню освіту й бажають навчатися в ПВНЗ Відокремлений підрозділ «ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ХАРКІВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ» для здобуття освітнього ступеня фахового молодшого бакалавра.

Програма відображає засадничі ідеї Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 23. 11. 2011 р. № 1392), ідеї концепції «Нова українська школа» (2016 р.). У ній ураховано державний статус української мови, її суспільні функції, взято до уваги специфіку навчального предмета, що має виразні інтегративні функції, здатність справляти різнобічний навчальний, розвивальний і виховний впливи на абітурієнтів, сприяти формуванню особистості, готової до активної творчої діяльності у всіх сферах життя демократичного суспільства.

Програма складена на основі «Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова. 5-9 класи»» (Наказ Міністерства освіти і науки України № 804 від 07.06.2017р.).

Матеріал програми розподілено за такими розділами: «Фонетика. Графіка», «Лексикологія. Фразеологія», «Будова слова. Словотвір», «Морфологія», «Синтаксис», «Стилістика», «Орфоепія», «Орфографія», «Розвиток мовлення».

2. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

На вступному випробування (співбесіді) з української мови абітурієнти повинні *знати*:

- основні правила української орфографії і пунктуації;
- розділи мовознавства;

вміти:

- правильно й охайно писати слова на вивчені орфографічні правила та словникові слова;
- правильно ставити розділові знаки відповідно до опрацьованих правил пунктуації;
- належним чином оформляти роботу.

3. РОЗДІЛИ ДИСЦИПЛІНИ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ (СПІВБЕСІДУ)

Назва розділу	Зміст мовного матеріалу	Вимоги до рівня підготовки абітурієнтів
1. Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія	Алфавіт. Наголос. Основні випадки уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Основні випадки чергування у-в, і-й.	<i>Абітурієнт (абітурієнтка) повинен (повинна) вміти:</i> Розташовувати слова за

	Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [е], [и], [о] в коренях слів. Сполучення <i>йо,ьо</i>. Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Найпоширеніші випадки чергування приголосних звуків. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Правопис відмінкових закінчень іменників прикметників. Правопис Н та НН у прикметниках і дієприкметниках, НЕ з різними частинами мови	алфавітом; розпізнавати явища уподібнення й спрощення приголосних звуків, основні випадки чергування голосних і приголосних звуків, чергування у-в, і-й. Наголошувати слова відповідно до орфоепічних норм. Розпізнавати вивчені орфограми; правильно писати слова з вивченими орфограмами, знаходити й виправляти орфографічні помилки на вивчені правила
2. Лексикологія. Фразеологія	Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Пароніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальновживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття про фразеологізми.	Пояснювати лексичні значення слів; добирати до слів синоніми й антоніми та використовувати їх у мовленні; уживати слова в переносному значенні. Знаходити в тексті й доречно використовувати в мовленні вивчені групи слів; пояснювати значення фразеологізмів, правильно й комунікативно доцільно використовувати їх у мовленні.
3. Будова слова. Словотвір	Будова слова. Спільнокореневі слова й форми того самого слова.	Відділяти закінчення слів від основи, членувати основу на значущі частини, розрізняти форми слова й спільнокореневі слова, правильно вживати їх у мовленні.
4. Морфологія 4.1. Іменник	Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Число іменників. Відмінювання іменників. Невідмінювані іменники в українській мові. Написання й відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові. Кличний відмінок (у власних чоловічих та жіночих іменах).	Розпізнавати іменники; визначати належність іменників до певної групи за їхнім лексичним значенням, уживаністю в мовленні; правильно відмінювати іменники, відрізняти правильні форми іменників від помилкових; використовувати іменники

		в мовленні, послугуючись їхніми виражальними можливостями.
4.2. Прикметник	Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Відмінювання прикметників. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста й складена форми). Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників.	Розпізнавати й відмінювати прикметники; утворювати форми ступенів порівняння якісних прикметників, повні й короткі форми якісних прикметників; відмінювати прикметники; відрізняти правильні форми прикметників від помилкових.
4.4. Займенник	Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Відмінювання займенників. Творення й правопис неозначених і заперечних займенників.	Розпізнавати й відмінювати займенники; відрізняти правильні форми займенників від помилкових, правильно добирати потрібні форми займенників і використовувати їх у мовленні, правильно утворювати й писати неозначені й заперечні займенники.
4.5. Дієслово	Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, інфінітив, дієприслівник, форми на <i>-но</i> , <i>-то</i>). Безособові дієслова. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Особові закінчення дієслів I та II дієвідміни. Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу. Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на <i>-но</i> , <i>-то</i> . Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівниковий зворот	Розпізнавати дієслова, особливі форми дієслова, безособові дієслова; визначати і використовувати один час і спосіб у значенні іншого; відрізняти правильні форми дієслів від помилкових; правильно писати особові закінчення дієслів.
4.6. Прислівник	Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Ступені порівняння прислівників:	Розпізнавати прислівник вивчати їхнє загальне значення, синтаксичну

	вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого та найвищого ступенів. Правопис прислівників на -о, -е, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання разом, окремо й через дефіс прислівників і сполучень прислівникового типу	роль, ступені порівняння прислівників; відрізняти правильні форми прислівників від помилкових; добирати й комунікативно доцільно використовувати прислівники в мовленні
4.7. Службові частини мови	Прийменник як службова частина мови. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника. Правопис прийменників. Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні й підрядні. Групи сполучників за вживанням (одиничні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені). Правопис сполучників. Розрізнення сполучників та інших співзвучних частин мови. Частка як службова частина мови. Правопис часток	Розпізнавати прийменники, визначати їхні морфологічні ознаки; правильно й комунікативно доцільно використовувати прийменники в мовленні. Розпізнавати сполучники, визначати групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю, за вживанням і будовою; відрізняти сполучники від інших співзвучних частин мови; правильно й комунікативно доцільно використовувати сполучники в мовленні. Розпізнавати частки; правильно писати частки
4.8. Вигук	Вигук як частина мови. Правопис вигуків	Розпізнавати вигуки й правильно їх писати
5. Синтаксис 5.1. Словосполучення.	Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення	Розрізняти словосполучення речення, сурядний і підрядний зв'язок між словами й частинами складного речення
5.2. Речення	Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю чи відсутністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертань)	Розрізняти речення різних видів: за метою висловлювання, за емоційним забарвленням, за складом граматичної основи, за наявністю чи відсутністю другорядних членів, за наявністю необхідних членів речення, за будовою, за наявністю чи відсутністю однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертань

5.2.1. Просте двоскладне речення	Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Зв'язок між підметом і присудком	Визначати структуру простого двоскладного речення, особливості узгодження присудка з підметом; правильно й комунікативно доцільно використовувати прості речення
5.2.2. Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні	Означення. Прикладка як різновид означення. Додаток. Обставина. Порівняльний зворот	Розпізнавати види другорядних членів; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості другорядних членів речення в мовленні; правильно розставляти розділові знаки при непоширеній прикладці
5.2.3. Односкладні речення	Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено- особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні)	Розпізнавати типи односкладних речень, визначати типів; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості односкладних речень у власному мовленні
5.2.4. Просте ускладнене речення	Речення з однорідними членами. Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки – непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Розділові знаки в ускладненому реченні	Розпізнавати просте речення, складне речення. Речення з відокремленими членами (означеннями, прикладками, додатками, обставинами), зокрема уточнювальними. Правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості таких речень у мовленні; правильно розставляти розділові знаки в них.
5.2.5. Складне речення	Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення.	Розпізнавати складні речення різних типів, визначати їхню структуру, види й засоби зв'язку між простими реченнями. Добирати й конструювати складні речення, що оптимально відповідають конкретній комунікативній меті. Правильно

		розставляти розділові знаки, будувати схему такого речення.
5.2.5.1. Складносурядне речення	Єднальні, протиставні й розділові сполучники в складносурядному реченні. Сміслові зв'язки між частинами складносурядного речення. Розділові знаки в складносурядному реченні.	Розпізнавати складносурядні речення, визначати смислові зв'язки між частинами складносурядного речення; комунікативно доцільно використовувати його виражальні можливості в мовленні; правильно розставляти розділові знаки в складносурядному реченні.
5.2.5.2. Складнопірядне речення	Складнопірядне речення, його будова. Головна й пірядна частини. Пірядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку в складнопірядному реченні. Основні види пірядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умови, допустові). Складнопірядні речення з кількома пірядними, розділові знаки в них.	Розпізнавати складнопірядні речення, визначати їхню будову, зокрема складнопірядних речень з кількома пірядними, відображати її в схемі складнопірядного речення; визначати основні види пірядних речень, типи складнопірядних речень за характером зв'язку між частинами. Правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості складнопірядних речень різних типів у процесі спілкування; правильно розставляти розділові знаки в складнопірядному реченні.
5.2.5.3. Безсполучникове складне речення	Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.	Розпізнавати безсполучникові складні речення; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості безсполучникових складних речень у мовленні; правильно розставляти розділові знаки в них.

5.2.5.4. Складне речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку	Складне речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку, розділові знаки в ньому.	Правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості речень цього типу в мовленні; правильно розставляти розділові знаки в них.
5.3. Способи відтворення чужого мовлення	Пряма й непряма мова. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог. Розділові знаки в конструкціях із прямою мовою, цитатою та діалогом.	Замінювати пряму мову непрямою; правильно й доцільно використовувати в тексті пряму мову й цитати; правильно вживати розділові знаки в конструкціях із прямою мовою, цитатою та діалогом.
6. Стилїстика	Стилї мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно- діловий, публіцистичний), їх основні ознаки, функції.	Розпізнавати стилї мовлення, визначати особливості кожного з них; користуватися різноманітними виражальними засобами української мови в процесі спілкування для оптимального досягнення мети спілкування.
7. Розвиток мовлення	Види мовленнєвої діяльності; адресант і адресат мовлення; монологічне й діалогічне мовлення; усне й писемне мовлення. Тема й основна думка висловлення. Вимоги до мовлення (змістовність, логічна послідовність, багатство, точність, виразність, доречність, правильність). Основні ознаки тексту: зв'язність, комунікативність, членованість, інформативність. Зміст і будова тексту, поділ тексту на абзаци, мікротеми. Способи зв'язку речень у тексті. Тексти різних стилів, типів, жанрів мовлення.	Уважно читати, усвідомлювані й запам'ятовувати зміст прочитаного, диференціюючи в ньому головне та другорядне. Критично оцінювати прочитане. Аналізувати тексти різних стилів, типів і жанрів. Будувати письмове висловлення, логічно викладаючи зміст, підпорядковуючи його темі й основній думці, задуму, вибраному стилю та типу мовлення, досягати визначеної комунікативної мети. Уміти формулювати, добирати доречні аргументи й приклади, робити висновок, висловлювати власну позицію, свій погляд на ситуацію чи обставини;

		правильно структурувати текст, використовуючи відповідні мовленнєві звороти. Знаходити й виправляти похибки та помилки в змісті, будові й мовному оформленні власних висловлень, спираючись на засвоєні знання.
--	--	--

4. ОРІЄНТОВАНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

1. Співвідношення звуків і літер. Основні норми вимови. Уподібнення приголосних звуків.
2. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків.
3. Правопис ненаголошених голосних у коренях слів.
4. Уживання м'якого знака. Сполучення ьо, йо.
5. Уживання апострофа.
6. Спрощення в групах приголосних.
7. Подвоєння літер.
8. Велика літера та лапки у власних назвах.
9. Написання слів іншомовного походження.
10. Уживання у–в, і–й, з–із–зі–зо.
11. Написання префіксів с-, з-, зі-; пре-, при-, прі-; пере-, пред-; роз-, без-, через-; від-, над-, під-; між.
12. Зміни приголосних при творенні слів. Правопис складних слів.
13. Іменник. Відміни іменника. Найскладніші випадки написання відмінкових закінчень іменників.
14. Творення імен по батькові.
15. Прикметник. Ступені порівняння прикметника.
16. Правопис прикметникових суфіксів -ов-, -ев- (-єв-). Творення присвійних прикметників.
17. Написання складних прикметників. Правопис не з прикметниками.
18. Числівник. Розряди за значенням та будовою.
19. Відмінювання кількісних та порядкових числівників.
20. Позначення дат і часу. Поєднання числівника з іменником.
21. Займенник. Розряди займенників за значенням.
22. Правопис займенників разом, окремо та через дефіс.

23. Дієслово. Форми дієслова. Граматичні категорії дієслова.
24. Правопис особових закінчень дієслів I та II дієвідмін. Чергування приголосних за дієвідмінювання.
25. Дієприкметник. Написання -н- у дієприкметниках та -нн- у прикметниках дієприкметникового походження.
26. Правопис не з дієсловами, дієприслівниками та дієприкметниками.
27. Написання прислівників разом, окремо та через дефіс. Правопис -н-, -нн- у прислівниках.
28. Написання прийменників разом, окремо й через дефіс. Написання сполучників разом і окремо.
29. Частка. Написання часток разом, окремо та через дефіс. Вигук. Правопис вигуків.
30. Словосполучення. Їх види. Способи та засоби зв'язку слів у словосполученні. Сполуки слів, які не є словосполученнями.
31. Класифікація речень.
32. Головні та другорядні члени речення (загальна характеристика).
33. Підмет та присудок, їх види й способи вираження.
34. Тире між підметом і присудком.
35. Написання непоширених прикладок окремо, через дефіс та в лапках.
36. Розділові знаки між однорідними членами речення та в реченнях з узагальнювальними словами.
37. Розділові знаки в реченнях з відокремленими означеннями та прикладками.
38. Розділові знаки в реченнях з відокремленими додатками та обставинами.
39. Розділові знаки в реченнях із порівняльними зворотами.
40. Розділові знаки при звертаннях, вставних та вставлених словах, словосполученнях і реченнях.
41. Розділові знаки при прямій мові та цитаті.
42. Складне речення. Види складних речень.
43. Складносурядне речення. Види складносурядних речень. Сміслові відношення між частинами.
44. Розділові знаки між частинами складносурядного речення.
45. Види складнопідрядних речень.
46. Складнопідрядне речення з кількома підрядними. Види підрядності.
47. Розділові знаки в складнопідрядному реченні.
48. Розділові знаки в складному безсполучниковому реченні.
49. Розділові знаки в складному реченні з різними видами зв'язку.

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТІВ

Рівні навчальних досягнень	Бали	Загальні критерії, якими оцінюються навчальні досягнення абітурієнтів
Початковий	100-120	Вступник відповідає на прості запитання за змістом почутого, відтворює частину інформації про мовні одиниці, припускається суттєвих помилок, відповідає на частину простих запитань, висловлюється простими фразами, має нечіткі уявлення про орфографічні, пунктуаційні норми тощо, не може чітко застосувати правило на практиці. Вступник відтворює менше половини навчального матеріалу
Середній	121-150	Вступник розуміє основні правила правопису, основні поняття, мовні явища, навчальні дії; наводить прості приклади, застосовує основну інформацію про мовні одиниці, відповідає на прості запитання з опорою на запропоновані джерела інформації. Спілкується в межах запропонованої теми без значних утруднень, виконує репродуктивні завдання, доречно вживає окремі наукові поняття. Вступник знає близько половини навчального матеріалу.
Достатній	151-180	Вступник виконує репродуктивні й окремі частково-пошукові завдання за запропонованим алгоритмом, наводить доречні аргументи для підтвердження висловленої думки щодо виконання конкретного завдання, використовує стандартні мовні засоби під час створення власних висловлювань (коригує й уточнює власне висловлення), припускаючись різного виду помилок, виконує творчі завдання за запропонованим алгоритмом самостійно. Доречно коментує правила правопису, пунктуації, спираючись на знання про мовні та мовленнєві одиниці, мовні явища. Знання є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал. Вступник знає більш половини навчального матеріалу.

Високий	181-200	Вступник глибоко і докладно відповів на всі питання, в тому числі і на додаткові; вміє самостійно та чітко аргументувати основні теоретичні і практичні мовні знання і навички, застосовуючи за потреби елементи візуалізації; переконливо аргументує позицію щодо застосування правил правопису та пунктуації; самостійно аналізує власний текст з огляду на його цілісність, повноту, завершеність. Абитурієнт вільно використовує мовні засоби, вміє експериментувати з ними для втілення творчих задумів. Вступник має ґрунтовні знання з навчального матеріалу.
---------	---------	--

6. СПИСОК НАВЧАЛЬНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ (СПІВБЕСІДИ)

1. Ющук І. П. Практикум з правопису і граматики української мови: посіб. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2018. – 288 с.
2. Заболотний О. В. Українська мова : підруч. для 5-го кл. закл. заг. серед. освіти / Олександр Заболотний, Віктор Заболотний. — Київ : Генеза, 2022. — 240 с.
3. Авраменко О. Українська мова : підруч. для 5 кл. закл. загальн. середн. освіти / Олександр Авраменко. — Київ : Грамота, 2022. — 208 с.
4. Заболотний О.В. Українська мова : підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. / О.В. Заболотний, В.В. Заболотний. — К. : Генеза, 2014. — 256 с.
5. Авраменко О. Українська мова : підруч. для 6 кл. закл. загальн. середн. освіти / Олександр Авраменко, Зара Тищенко. — Київ : Грамота, 2023. — 224 с.
6. Глазова О. П. Українська мова : підруч. для 7 класу закладів загальної середньої освіти. — 2-ге вид., переробл. / О. П. Глазова. — К. : Видавничий дім «Освіта», 2020. — 256 с.
7. Авраменко О. Українська мова : підруч. для 7 кл. закл. загальн. середн. освіти / Олександр Авраменко, Зара Тищенко. — Київ : Грамота, 2024. — 216 с.
8. Заболотний О.В. Українська мова : підруч. для 7-го кл. загальноосвіт. навч. закл. / О.В. Заболотний, В.В. Заболотний. - Київ : Генеза, 2015. - 256 с.
9. Заболотний О. В. Українська мова : (рівень стандарту) : підруч. для 8-го кл. закл. заг. серед. освіти / О.В. Заболотний, В.В. Заболотний. – Київ : Генеза, 2021. – 224 с.
10. Авраменко О. Українська мова : підруч. для 8 кл. закл. загальн. середн. освіти.

— 2-ге вид., перероб. / Олександр Авраменко, Тамара Борисюк, Ольга

Почтаренко. — Київ : Грамота, 2021. — 192 с.

11. Заболотний В. В. Українська мова : (рівень стандарту) : підруч. для 9-го кл.

закл. заг. серед. освіти / В.В. Заболотний, О.В. Заболотний. — Київ : Генеза,

2017. — 272 с.

12. Авраменко О. Українська мова : підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. /

Олександр Авраменко. — К. : Грамота, 2017. — 160 с.

13. Авраменко О. Українська мова. Теорія в таблицях. Завдання у форматі НМТ /Олександр Авраменко. — Харків: Юнісофт, 2024. —232с.